

Tordur
Niclasen:

Ikki mammuløn men barnastyrkur

— Hetta uppskotið hefur einki við mammuløn at gera, men er ætlað sum veruligur barnastyrkur, segði Tordur Niclasen m.a. tá uppskotið um barnastyrk var til 1. viðgerð á tingi.

Hann visti á, at økonomiur og talið á børnum eru tengd saman og helt seg vera sannfærðan um, at nýggja uppskotið fer at hava positivt árin á barnatalið í Føroyum.

Tordur Niclasen segði, at barnatalið í Føroyum hefur verið minnkandi og helt tað vera einki minni enn ein vanlukka fyri eina tjóð, tá barnatalið minskar.

Hann helt so hetta uppskotið vera eina góða byrjan til ein betri og sunnari politikk á hesum økinum.

Nýggja lógaruppskotið um barnastyrk:

Skal geva børnum og foreldrum høvi at vera meira saman

Landsstýrið hefur í vikuni lagt uppskot fyrri tingið um dagpening í samband við barnburðarhvíld og sjúku.

Endamálið við hesum uppskotinum er at geva øllum kvinnum, sum hava átt, sama møguleika til barnburðarhvíld og dagpening hvat enn tær hava í inntøku.

Í viðmerkingunum til uppskotið stendur m.a.:

Landsstýrið legði í vikuni uppskot fyrri tingið um barnastyrk. Hetta uppskotið er liður í tí sokallaða familjupolitikkinum.

Sambært uppskotinum verður barnastyrkur goldin fyrri børn 15 ár og yngri. Barnastyrkurin er um fjórðingsárið:

- 1) 2.200 kr. fyrri børn, sum hava fyllt hálvt ár, men ikki trý ár.
- 2) 1.400 kr. fyrri børn, sum hava fyllt trý ár men ikki sjey ár.
- 3) 1.200 kr. fyrri børn, sum hava fyllt sjey ár men ikki sekstan ár.

Fullur barnastyrkur verður goldin, um inntøkugrundarlagið er:

- 1) hjá støkum 160.000 kr. ella minni og
- 2) hjá hjúnum 340.000 kr. ella minni.

Um inntøkugrundarlagið er hægri enn ávíkavist 160.000 kr. og 340.000 kr. verður barnastyrkurin lækkaður við 1% fyrri hvørt byrjað tal av 1000 kr., sum inntøkugrundarlagið er hægri enn 160.000 kr. ávíkavist 340.000 kr.

Viðari í uppskotinum stendur, at barnastyrkurin verður goldin mammuni at barninum, um barnið býr hjá henni. Um barnið ikki býr hjá mammuni, verður barnastyrkurin goldin tí, sum hefur barnið í pleygu.

Barnastyrkurin verður goldin uttan umsókn, og tað er Føroya Gjaldstova, sum rindar barnastyrkin.

Annars er barnastyrkurin skattafriur.

Í viðmerkingunum til uppskotið stendur annars:

Viðmerkingar:

„Tá ið landsstýrissamgongan varð skipað í januar 1985, varð eitt av málunum, sum hon setti sær fyrri, at fáa dagræktarskipanina utbygda, soleiðis at dagræktarmammur, ið ansa annara børnum, kunnu fáa egin børn undir skipanina. Harumframt varð eisini samtykt at kanna møguleikan fyrri at veita stuðul til foreldur, ið ansa børnum sínum heima og sostatt ikki nýta veggustovu-, barnagarðs- ella dagræktartilboð.“

Almannastovan upplýsir, at tað er sera trupult og kostnaðarmikið fyrri ikki at siga ógjørligt í løtuni at taka tey børn burtúr, sum ikki eru í barnagarði, veggustovu ella undir dagrækt, serliga tá ið summi foreldur nýta hesi tilboð eina tíð og so upp ímillum gera tað ikki, men ansa børnum sínum heima.

Landsstýrið hefur tikið hetta til eftirtektar, og tá ið vit vilja ikki biða longur, verður komið við hesum uppskoti um barnastyrk til øll børn frá 1/2 ári til 16 ár, tí at hesin styrkur skuldi verið lættari at umsitandi. Kann-ingarnar halda tó fram.

Her á landi er tað ein nýggj og vónandi betri familjupolitisk leið, sum komið verður inn á við hesum uppskoti, eins og við uppskotinum um barnburðarhvíld við lön í 1/2 ár til allar mammur.

Uppskotini miða ímóti at geva familjuni, børnunum og mammuni høvi til at vera meira saman.

Tað verður serliga hugsað um smábarnafamiljuna og týðningin av, at tey fyrstu árinu eru grundleggjandi. Tí verður skotið upp at veita størstu stuðulsupphæddina til børn í veggustovuvaldri, frá 1/2 til 3 ár, nakað minni til børn í barna-

garðsaldri og uppaftur eitt sindur minni til børn í skúlaaldri. Sambært uppskotinum fáa børn frá 1/2 ári til 3 ár 8.800 kr. um árið í barnastyrki, frá 3 - 7 ára aldur 5.600 kr. og frá 7 - 16 ára aldur 4.800 kr.

Barnastyrkurin er skattafriur og inntøkujavnaður, soleiðis at hann kemur smá- og miðalfamiljuni til góðar.

Skotið er upp, at barnastyrkurin verður goldin fyrstu ferð frá og við oktober ársfjórðingi 1987. Meirutreislurnar fyrri landskassan við hesum lótingslógaruppskoti eru mettar at verða 48,3 mió. kr. árliga, og landsstýrið kemur samtiðis við uppskoti um, at barnafrádrátturin í landsskatti frá 1. januar 1988 heldur uppat. Hesin frádráttur er í løtuni 2.200 kr. fyrri hvørt barnið og kostar landskassanum tilsamans 26 mió. kr.

Við hesum uppskoti um barnastyrk er sett á nakað nýtt, og tað er vón landsstýrisins, at tað við tíðini fer at bera til at økja um upphæddirnar til gagns fyrri barnini og framtíð landsins.

Jógvan

Sundstein:

Strikið inntøku- markið

Jógvan Sundstein úr Fólkaplokkinum segði, at hann fór at taka undir við uppskotinum um barnastyrk, um so var, at eitt fólkaploksuppskot um hetta sama ikki fór at fáa undirtøku.

Sambært fólkaploksuppskotinum skal barnastyrkurin verða munandi hægri enn mælt verður til í uppskoti landsstýrisins.

Annars spurdi hann, hvat endamálið er við uppskotinum:

— Er tað at barnið skal kunna fáa betri klæði o.l., ella er tað til at geva foreldrum møguleikan friari at kunna velja, hvør skal út at arbeiða?

— Sjálvur haldi eg tað hefur stóran týðning at mamma og barn kunnu vera saman ta fyrstu tíðina og er tað tí av týðningi, at foreldur kunnu hava betri møguleika at velja, um tey skulu vera heima og ansa barninum ella senda tað á ein stovn.

Jógvan Sundstein helt, at barnastyrkurin eigur at vera so mikið stórur, at foreldur hava møguleikan at vera heima.

Hann helt annars, at sami stuðul átti at verið givin til børn frá 0 til 7 ár og helt ikki, at styrkurin átti at verið ávíkavist av, hvat foreldri vinna.

Inntøkumarkið eigur at verða strikað heilt, segði Jógvan Sundstein.